

اصل ماجرا

گوشت مرغ چرا قیمت گرانی گرفت؟

تغییرات قیمت در بازارهایی که مشمول بارانه و قیمت گذاری هستند، بیش از هر چیز ناشی از تحولات اثرگذار بر روند تولید است و نتیجه واکاوی گران شدن گوشت مرغ هم چیزی جز این تحولات اثرگذار نیست. فعلا قیمت هر کیلو گرم گوشت مرغ در سطح خرده‌فروشی از ۸۰ هزار تومان گذشته و حتی عدد ۹۰ هزار تومان را نیز دیده‌است، در حالی که همین ۴ ماه پیش، اوضاع زیر قیمت تضمینی فراخوان صادر می‌شد. آن روزها گذشت و اکنون بازار گوشت مرغ به‌دلیل سیاست‌ها و کاستی‌های یکی دوم‌اخر، طعم گرانی گرفته است.

اما اصل ماجرا چیست؟ در زمستان پارسال که دوسا رسر تأیید و تک‌بذ قیمت ۵۰۰ هزارتومانی برای گوشت‌داغ شده بود، کارشناسان و رسانه‌ها بارها هشدار دادند که حواستان به بازار مرغ باشد و پیش از اینکه تقاضای ناآن‌شده از خرید گوشت فرمز راهی بازار گوشت مرغ شود، مقدمات بهبود تولید فراهم شود؛ اما در عمل، آنگونه که اکنون مشخص شده، نه‌تنها برای بهبود و تسهیل تولید زمینه‌سازی نشد، بلکه با کاهش فراوانی نهاده‌های دامی در بازار و افول تولید جوجه یک‌روزه، بساطتی فراهم آمد تا توازن عرضه و تقاضا به هم نخورد و آنچه هشدار داده می‌شد، محقق شود.

مرغداران، یکی از علت‌های افزایش قیمت گوشت مرغ در بازار این روزها را، وقفه در تولید جوجه یک‌روزه در اسفندماه گذشته می‌دانند که آن‌هم ناشی از حذف برخی گله‌های مرغ مادر مولد و کمبود نهاده‌های دامی بود. از آنجایی که مرغداری‌های گوشتی، کمتر از دوماه و عمدتا ۴۵ روز صرف پرورش جوجه‌ها و عرضه آنها به کشتارگاه می‌کنند، اثرات کاهش تولید جوجه یک‌روزه در اسفندماه، در روزهای اخیر به بازار مرغ رسیده و گوشت مرغ با افزایش قیمت مواجه شده‌است. در این میان وزارت جهادکشاورزی به‌عنوان متولی تأمین نهاده موردنیاز مرغداران بدون وزیر بود با حضور سرپرست اداره می‌شود و همین مسئله نیز سیگنال ناامیدکننده‌ای برای مرغداران است؛ چراکه آنها حتی بی‌اطلاعی از رویکردها، توانمندی‌های و لایه گری‌های متولی وزارت جهادکشاورزی، ریسک برنامهریزی برای تولید را بالاتر از شرایط عادی ارزیابی می‌کنند.

نقد خبر

مسکن معطل تسهیلات

خبر: بررسی جزئیات تسهیلات‌دهی بانک‌ها به حوزه مسکن در سالیان گذشته و عمل به تکالیف تسهیلات‌دهی آنها به نهضت ملی مسکن حاکی از این است که حوزه مسکن همواره معطل نظر بانک‌ی بوده و بخش کوچکی از تسهیلات اعطایی شبکه بانکی به این حوزه اختصاص یافته‌است.

نقد: مسکن اگر یکی از شنایز اولیه بشر برای زندگی است و بروز مشکل در این حوزه می‌تواند تبعات بزرگ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به‌دنبال داشته باشد. در ایران که کشوری با جمعیت جوان است و حدود ۷۰ درصد متقاضیان مسکن مصرفی آن رازوج‌های جوان و خانوارهای خانوادلی تشکیل می‌دهند، مسکلات مسکن با تبعات شدیدتر بروز خواهد کرد، توجه به آن یک اولویت مهم برای سیاست‌گذاران است. بر همین اساس بوده که در دوره‌های مختلف، تلاش‌های بزرگی برای حل معطل مسکن انجام شده ویاوجود ایرادات موجود در این طرح‌ها، بازهم اهمیت اجرای این پنهان‌نمانده است. در این میان، بانک‌ها به‌عنوان فعالان بازار پول که بخش قابل‌توجهی از منابع مالی مردم را اختیار دارند و مسئول کارسازی درست آنها هستند، یک پایه اصلی برای اجرای برنامه‌های مربوط به مسکن هستند، اما در بلندمدت به دلایل مختلف از ادای دین به این حوزه سر باز زده‌اند تا جایی که حتی مکلف شدند آنها در قانون جهش تولید مسکن برای اختصاص ۲۰ درصد تسهیلات خود به حوزه مسکن نیز آنها را سربراه نکرده است؛ در حالی که در همین قانون، جریمه‌های بسیار سنگینی برای آنها تعیین شده و رقمی در حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان برای تخلف یک سال اخیر آنها در قالب مالیات تعیین شده است. بررسی وضعیت اختصاص تسهیلات بانکی به حوزه مسکن نشان می‌دهد: از سال ۱۳۹۳ تاکنون، در هیچ سال تسهیلات بانکی اختصاص یافته به حوزه مسکن، حداقل مبلغ مورد نیاز را نیز پوشش نداده و همین مسئله سهم بسزایی در بر زمین ماندن تولید و تأمین مسکن مورد نیاز جامعه داشته‌است. حل مشکلات مسکن، معطل تسهیلات بانکی است و برای حذف این معطلی باید مولدسازی دارایی نظام بانکی و خروج آنها از بنگاه‌داری شتاب بگیرد.

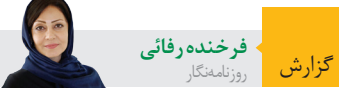
اقتصاد

عکس همشهری از تغییرظا نظمیسوی

مرغ از سبد پرید

قیمت‌گذاری دستوری، هزینه بالای تولید و کمبود نهاده، متهمان اصلی گرانی و کمبود مرغ در بازار هستند

قیمت مرغ در فروشگاه‌های سطح شهر به کیلویی ۹۰ هزار تومان رسیده و شکایت شهروندان از کمبود مرغ در قصابی‌ها و فروشگاه‌های پروتئینی روزبه‌روز بیشتر می‌شود. مشاهدات خیرنگاران همشهری حاکی از آن است که در میادین میوه و تره‌بار نیز که مرغ گرم کامل با قیمت مصوب کیلویی ۶۳ هزار تومان عرضه می‌شود، صف خرید اول وقت طولانی‌است و سهمیه توزیعی در بیشتر میادین اغلب تا ظهر به اتمام می‌رسد.

کاهش جوجه‌ریزی در ماه‌های پایانی سال گذشته و مشکلات جدید در زمینه ترخیص نهاده‌های طیور از جمله نامشخص بودن رقم ارزش افزوده واردات کالاهای اساسی در سال ۱۴۰۲، از سسوی مسئولان صنفی به‌عنوان ۴عامل اصلی کاهش عرضه و افزایش قیمت مرغ از نخستین روزهای سال جدید معرفی شده‌اند، اما سؤال این است که چرا با وجود قابل‌پیش‌بینی بودن افزایش تقاضا در عید و ماه مبارک رمضان، تدابیر لازم برای حل این مشکلات و کنترل وضعیت بازار از سوی مسئولان امر اندیشیده نشد تا مرغی که ۳ ماه پیش ۱۰ هزار تومان زیر نرخ مصوب با قیمت کیلویی ۵۰ هزار تومان به فروش می‌رسید، حالا به نزد یک دوپیر این رقم برسد و هم‌ان قدر به‌سختی در دسترس مصرف‌کنندگان قرار گیرد.

مرغداران حمایت نشدند

وضعیت کنونی بازار مرغ به اعتقاد بخش تولید، کاملا قابل‌پیش‌بینی بود. دبیر کانسون انجمن صنفی تولیدکنندگان مرغ گوشتی در گفت‌وگو با همشهری، شرایط امروز بازار مرغ را حاصل بی‌توجهی به تولیدکنندگان و نبود حمایت‌های لازم در میان تصمیم‌گیران دولتی دانست و افزود: دلایل کمبود مرغ در بازار مربوط به الان نیست و به یکسال پیش برمی‌گردد. پرویز فروغی اضافه کرد: مرغداران طی سسال گذشته چیزی حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان ضرر دادند و این زیان هنگفت باعث شد عده زیادی از آنها از چرخه تولید خارج شوند و دیگران هم با لاجبار جوجه‌ریزی را به نصف یا دوسوم ظرفیت کاهش دادند. او ادامه داد: میزان جوجه‌ریزی با توجه به این شرایط کاهش پیدا کرد؛

جوجه‌ریزی کم‌شده‌است

پدرغم اینکه گفته‌های تولیدکنندگان و شواهد بازار از کمبود تولید حکایت دارد، دبیر انجمن تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه کاهش تولید را تکذیب می‌کند. محمدرضا صدیق‌پور در گفت‌وگو با همشهری، اظهارات در زمینه کاهش جوجه‌ریزی را غیرموقع خواند و افزود: ما در بهمن‌ماه سال گذشته بالغ بر ۱۲۰ میلیون قطعه جوجه‌ریزی داشتیم و تولید بهم‌ن که منتهی می‌شود به بازار شب عید و ماه مبارک و رمضان هیچ‌گونه کمبودی نداشت. وی با بیان اینکه تولید جوجه خطی است و نمی‌تواند در یک‌ماه دچار تغییرات چشمگیر و میلیونی شود، اضافه کرد: پیش‌بینی تمام‌شده هر کیلو این پود که با احتساب تولیدات مانده از ماه‌های قبل، شب‌عید ۱۲۲ تا ۱۲۳ میلیون تولید بازار را تأمین می‌کند و این اتفاق هم افتاد، اما اسفندماه پیش‌بینی ۱۰۰میلیونی تولید به دلایلی از قبیل ۳۹ روزه بودن ماه، کمبود سوخت و… به ۹۰ میلیون قطعه کاهش یافت و این میزان کاهش در حدی نیست که بتوان آن را دلیل افزایش قیمت کنونی مرغ دانست. صدیق‌پور نیز با اشاره به تأثیر رشد قیمت گوشت فرمز بر بازار مرغ اضافه کرد: سال گذشته همین تولید ۱۰۰میلیونی هم به‌سختی جذب می‌شد، اما امسال با توجه به افزایش قیمت همه محصولات غذایی مصرف مرغ بالا رفته‌است. به گفته این تولیدکننده، مردم و تصمیم‌گیران باید توجه داشته باشند که قیمت واقعی مرغ ۵۰ هزار تومان نیست و حدود ۷۰ تا ۷۵ هزار تومان است و دولت باید در تعیین قیمت مصوب جدید رشد هزینه‌های تولید را مورد توجه قرار دهد؛ قیمتی که باعث می‌شود نرخ‌های کنونی بازار مرغ توجه‌پذیر به‌نظر بیایند.

مکت

عبور از ناترازی سوخت بانوسازی خودروهای بنزین خوار

براساس آمارها و برآوردها، ایران امسال با کسری ۱۳ میلیون لیتری بنزین مواجه می‌شود

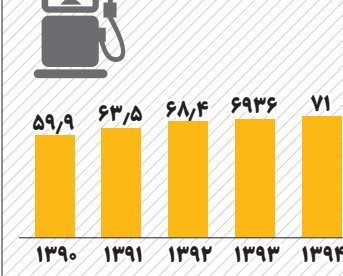
بالاتر می‌رود. این در حالی است که تولید لازم را نداریم و باید وارد شود، اما اگر خودروهای فرسوده از مدار خارج شوند حداقل ۳۳ میلیون لیتر صرفه‌جویی می‌شود.

فرسوده‌های آلوده

رئیس انجمن مراکز اسقاط و بازیافت خودرو با بیان اینکه ۵۰ درصد از آلودگی هوا مربوط به وسایل نقلیه در تردد کشور است، تأکید کرد: بایدساز و کارهای تشویقی و تنبیهی به‌گونه‌ای برنامهریزی شود که صاحبان خودروهای فرسوده علاقه‌مند شوند خودروهای خود را تحویل دهند، اما در حال حاضر وقتی قیمت پراید بالاتر از ۲۰ میلیون تومان می‌رسد کسی حاضر نمی‌شود خودرویی را که ۲۰سال کار کرده ارزان بفروشد، باید تناسبی بین خودروی فرسوده و نو باشد و گر نه هیچ انگیزه‌ای برای اسقاط نیست. او با بیان اینکه باید وام‌های با نرخ تسهیلات پایین و یا جرایمی را به‌صورت پلکانی برای بیمه و معاینه فنی خودروها فرسوده تمایلی به تعویض ن‌دارند کم‌ا اینکه در چند سال اخیر اسقاط به‌شدت افت کرده و این رویه سبب می‌شود شهرها آلوده‌تر پرتراکی‌تر و مبلمان شهری بدتر شود، به‌طوری که در سال ۱۴۰۱، ۳۶۲ روز هوای آلوده و فقط ۲ روز پاک داشتیم و این در شأن کشور نیست.

سن اسقاط خودروها	وانت پایه‌گازسوز	۲۰سال	مینی‌بوس درون‌شهری برقی
	وانت دوگانه‌سوز	۲۲سال	اتوبوس برون‌شهری
	اتوبوس دیزلی درون‌شهری	۲۴سال	کشنده کامیون و کامیونت
	اتوبوس پایه‌گازسوز	۱۰سال	موتورسیکلت کاربراتور
	اتوبوس برقی	۱۰سال	موتورسیکلت لیزکتوری
	مینی‌بوس درون‌شهری دیزلی	۱۰سال	موتورسیکلت برقی
	مینی‌بوس درون‌شهری پایه‌گازسوز	۱۲سال	سوری دولتی

روند مصرف روزانه بنزین در ایران از ابتدای دهه ۹۰ (میلیون لیتر)

همشهری

بازار سهام

ارزش بازار سهام

در مرز تاریخی ۱۱۰۰۰اهمت

شاخص کل بورس تهران دیروز با ۱٫۸ درصدافزایش به مرز ۲٫۴میلیون واحد رسید

روند صعودی بازار سهام در میدالات دیروز هم ادامه یافت و شاخص کل بورس تهران با ۱٫۸ درصدافزایش به مرز ۲میلیون و ۴۰۰هزار واحد نزدیک‌تر شد. با این میزان رشد ارزش کل بازار سهام به مرز ۱۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان رسید و برای دومین‌بار در سال جاری ارزش میدالات خرد به سطح ۲۰ هزار میلیارد تومان رسید.

به گزارش همشهری، ورود نقدینگی به بورس همچنان ادامه دارد، این موضوع موجب شده روزبه‌روز ارزش کل معاملات بازار سهام با رشد بیشتری مواجه شود. این افزایش ورود نقدینگی به بازار سهام به تداوم روند صعودی شاخص‌ها منجر شده و با وجود آنکه سطح عرضه‌های بازار گران‌ها افزایش یافته اما شدت ورود پول به بورس به قدری است که حتی افزایش سطح عرضه‌ها هم نمی‌تواند مانع از رشد شاخص شود. به‌نظر می‌رسد این افزایش سطح عرضه‌ها به دستور مقامات بالاتر و نه‌اد نظارتی بازار سرمایه اتفاق افتاده تا بازار به تعادل برسد.

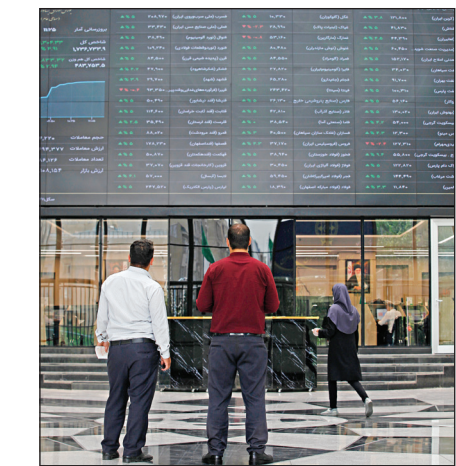
آمارها نشان می‌دهد شاخص کل بورس تهران از ابتدای امسال تاکنون ۲۰ درصد و شاخص کل هم وزن ۳۴ درصدافزایش یافته است. بازه سهامداران به‌طور میانگین در این مدت دست‌کم ۲۰ درصد بوده که بالاترین میزان بازده در میان همه بازارهاست. علت تفاوت نرخ رشد شاخص کل و شاخص هم وزن در این است که از ابتدای سال تاکنون میزان رشد ارزش سهام شرکت‌های کوچک بیشتر از شرکت‌های بزرگ بوده‌است.

رشد ۸٫۸درصدی

در دادوستدهای روز گذشته نیز روند صعودی بازار سهام ادامه یافت و در نهایت شاخص کل بورس تهران با ۱٫۸ درصدافزایش به ۲میلیون و ۳۶۸ هزار واحد رسید. به‌نظر می‌رسد در صورت تداوم رشد شاخص طرف چند روز آینده این شاخص از مرز ۲میلیون و ۴۰۰ هزار واحد هم عبور کند. تحت‌تأثیر رشد روز گذشته، ارزش کل بازار سهام به مرز ۱۱۰۰۰ اهمت(هزار میلیارد تومان) معادل ۲۱۰ میلیارد دلار رسید. این بالاترین میزان ارزش بازار سهام از نظر زمانی در کل تاریخ بازار سرمایه‌است اما از نظر دلاری بازار سهام هنوز فاصله زیادی با قله سال ۱۳۹۹ دارد. در ۲۰۰۰تومان به ۴۲۵ میلیارد دلار رسیده بود. برای اینکه ارزش کل بازار سهام به محدوده درادماه ۱۳۹۹ برسد باید دست‌کم تا ۱۰۰۰۰ هزار میلیارد تومان دیگر افزایش یابد تا ارزش کل بازار سهام با نرخ فعلی دلار به سطح ۴۲۵ دلار برسد.

کارشناسان با توجه به‌شدت ورود پول به بازار سهام این موضوع را غیرمحتمل نمی‌دانند. در حال حاضر ارزش روزانه میدالات خرد در یک روز به ۲۰ هزار میلیارد تومان رسیده و برخی بر آورد می‌کنند این میزان می‌تواند در ماه‌های آینده حتی از مرز ۲۰ هزار میلیارد تومان هم فراتر رود. این موضوع نگرانی‌هایی را هم در میان مقامات مسئول ایجاد کرده‌است.

به‌نظر می‌رسد مسئولان بازار سرمایه نگران تکرار اتفاق‌های مردادسال ۱۳۹۹ هستند که بازار سهام بعد از جهش‌های بزرگ یکباره نزول کرد و به همین دلیل در تلاشند جریان ورود پول به بازار سهام را متعادل نگه دارند که میزان رشد بورس به شکلی نباشد که در بازار حباب شکل بگیرد و بازار سهام مانند سال ۱۳۹۹ یکباره با افت زیاد مواجه شود. شاید به همین دلیل است که ظرف روزهای گذشته شدت عرضه‌های سهامی بازار گران‌ها و سهامداران حقوقی افزایش یافته تا شاید بازار به تعادل برسد. دیروز همچنین سازمان بورس مصوبه جدید را ابلاغ کرد تا شاید از رشد‌های افراطی بورس جلوگیری کند.

مکت

کاهش سقف سرمایه‌گذاری صندوق‌ها

به‌دلیل رشد‌دهای پرشتاب س‌شاخص بورس روز گذشته سازمان بورس در تصمیمی جدید، حدنصاب صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار را سه‌د از آمد ثابت اصلاح کرد و از ۱۵ به ۱۰ درصد کاهش داد. طبق این ابلاغیه سقف سرمایه‌گذاری در سهام، حق تقدم سهام، واحدهای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری و گواهی سپرده کالایی توسط صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق یا در آمد ثابت حداکثر ۱۰ درصد از ارزش کل دارایی‌های صندوق است. پیش از این‌صندوق‌های سرمایه‌گذاری با در آمد ثابت می‌توانستند تا ۱۵ درصد از ارزش دارایی‌های خود را صرف خرید سهام کنند. بر همین اساس به‌نظر می‌رسد این ابلاغیه جدید می‌تواند جریان ورود نقدینگی به بازار سهام را که بخشی از آن از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری در حال وقوع است کنترل کند و در بازار تعادل ایجاد کند. سازمان بورس همچنین اعلام کرد: از این پس سقف سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق یا در آمد ثابت حداکثر ۱۰ درصد کل دارایی‌های صندوق تا سقف ۱۵ درصد تعداد واحدها و سرمایه‌گذاری نزد سرمایه‌گذاران صندوق سرمایه پذیر است. صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با در آمد ثابت همچنین می‌توانند حداکثر به میزان ۳۴ درصد از ارزش کل دارایی‌های صندوق را به سرمایه‌گذاری در واحدهای سرما‌یه‌گذاری نزد یک صندوق اختصاص دهند.